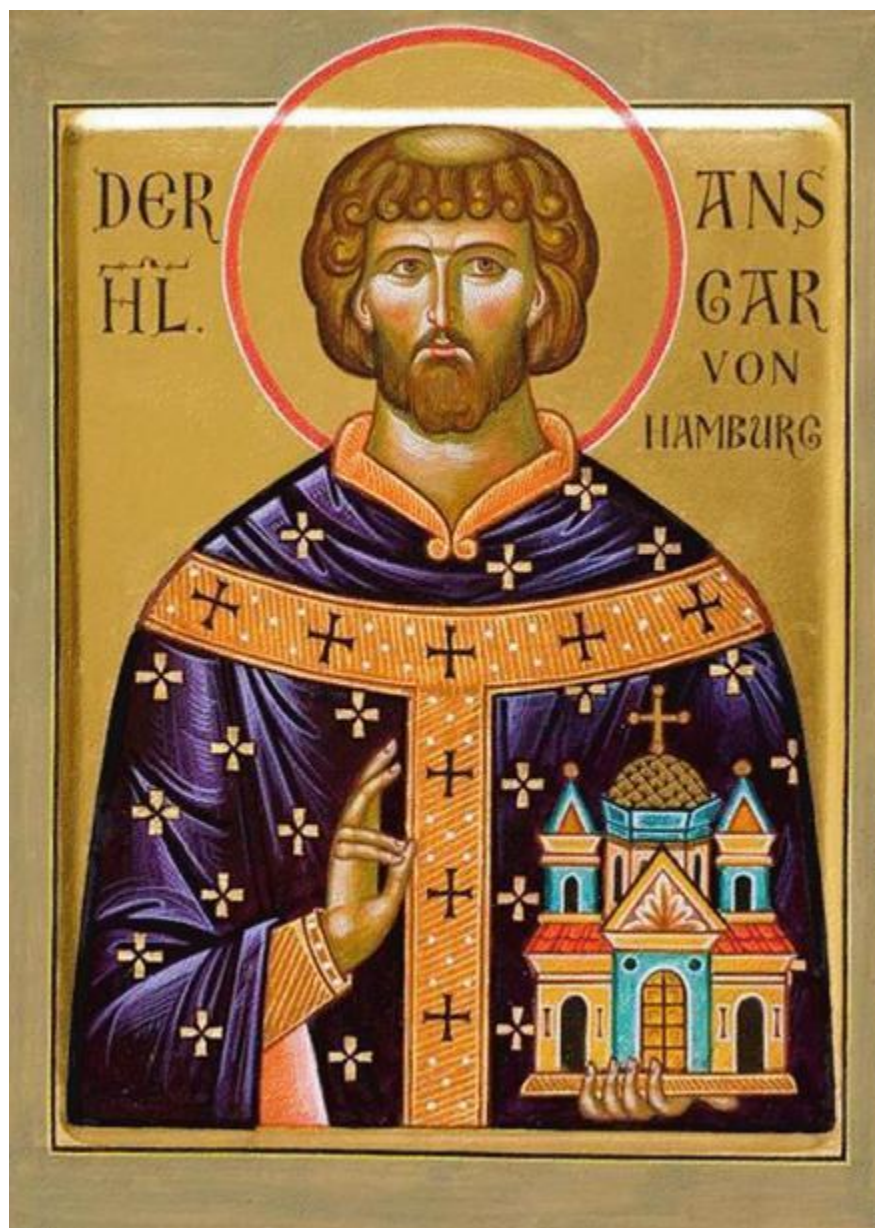

Sfântul Ansgar, Arhiepiscop de Hamburg, luminătorul Danemarcei și al Suediei, Apostolul Nordului (3 februarie)

Ansgar a fost tipul călugărului ideal al epocii carolingiene, atunci când Carol cel Mare încredința mănăstirilor nu numai misiunea de reevangelizare și de reorganizare a Europei, răvășite de precedentele migrații ale popoarelor din nord și din est, dar de convertirea tuturor acelor regiuni care, încetul cu încetul, treceau sub influența Sfântului Imperiu Roman. Despre Ansgar se spune că a fost „călugăr în interior și apostol în afară”, căci a făcut să strălucească în viața sa carisma monastică a sfântului Benedict și cea apostolică a sfântului Patriciu.

Sfântul Ansgar, Apostolul Nordului și Luminătorul Danemarcei, numit și Anskar sau Oscar (ceea ce înseamnă „sulița lui Dumnezeu”) (8 septembrie (?) 801 - 3 februarie 865) a fost Arhiepiscop de Hamburg-Bremen. Prăznuirea sa se face în ziua adormirii în ziua de 3 februarie. Ansgar a fost tipul călugărului ideal al epocii carolingiene, atunci când Carol cel Mare încredința mănăstirilor nu numai misiunea de reevanghelizare și de reorganizare a Europei, răvășite de precedentele migrații ale popoarelor din nord și din est, dar de convertirea tuturor acelor regiuni care, încetul cu încetul, treceau sub influența Sfântului Imperiu Roman. Despre Ansgar se spune că a fost „călugăr în interior și apostol în afară”, căci a făcut să strălucească în viața sa carisma monastică a sfântului Benedict și cea apostolică a sfântului Patriciu.

S-a născut la Corbie, în Piccardia, în Franța septentrională, în 801, la un an după încoronarea imperială a lui Carol cel Mare, dintr-o familie de emigranți saxoni. Încă de copil (la 5 ani) și-a pierdut mama și la scurt timp tatăl său l-a dus la abația din Corbie unde a fost educat de călugări, iar învățatul abate Adelard, vărul împăratului, avea misiunea de a pregăti tinerii saxoni pentru evanghelizarea conaționaliilor lor. Ansgar reușea foarte bine în studii și practica cu mult zel disciplina monastică. Dacă nu se va face monah, – se gândeau acești călugări – va putea face carieră alături de legații imperiali, oameni de încredere ai împăratului, care controlau activitatea episcopilor și a principilor din diferitele provincii.

Pe când părăsea adolescența, a avut loc un fapt neașteptat, care l-a făcut să reflecteze îndelung. Biograful său, Rimberto, povestea că moartea neprevăzută a lui Carol cel Mare l-a bulversat pe Ansgar. Împăratul era cunoscut ca „cel mai strălucit dintre toți domnii” și Ansgar însuși îl văzuse în „splendoarea puterii sale” și „auzise despre el că ținuse sceptrul regatului cu multă înțelepciune și cu mare faimă. Moartea unui asemenea domn i-a provocat teamă și consternare”. În fața morții, într-adevăr, chiar și cele mai importante personaje se întorc spre a fi din nou ceea ce sunt în mod real: ființe muritoare. Merită oare să-și consume viața în serviciul lor, sau este mai bine să țintească mai sus? Ansgar avea doar 13 ani, dar, din acel moment, „a început să aspire la totala dăruire lui Dumnezeu” și o dată ajuns adult, s-a făcut călugăr. Pentru un timp, a fost maestru în școala mănăstirii din Corbie, apoi, în 823, a devenit predicator în Noua Corbie, la Korvey pe Weser, în Germania nord-occidentală. În locul lui Carol cel Mare, după dureroase și sângeroase dispute în familia regală, a venit Ludovic cel Pios, care și-a asumat cu hotărâre programul de lărgire și consolidare a hotarelor imperiului. Acest lucru, pentru mentalitatea timpului, însemna chiar și botezarea popoarelor supuse. În 826, regele Harald al danezilor vine să ceară ajutor împăratului pentru a pune capăt luptelor interne ce împiedicau guvernarea pașnică a poporului. Cererea a fost primită cu condiția ca regele să primească creștinismul. Harald s-a botezat cu alți 400 de bărbați la Sant-Albano, aproape de Mainz și a cerut un grup de misionari, alături de care s-au întors în țara lor. Danezii erau recunoscuți pentru modul în care își prețuiau independența. Și alți misionari încercaseră mai înainte să-i evanghelizeze, dar au trebuit să abandoneze. Merita oare să se încerce din nou? Împăratul i-a cerut abatelui Wala din Korvey „un bărbat consacrat lui Dumnezeu, care să fie gata să înfrunte pentru Hristos o călătorie așa de periculoasă” și abatele i l-a oferit pe Ansgar, care în mai multe rânduri își manifestase dorința de a fi misionar. Abatele ar fi voit să trimită împreună cu el un grup de călugări, dar unul singur, Autbert, a avut curajul să-l urmeze pe Ansgar. Au intrat în Danemarca și au început să-l predice pe Hristos, dar după un an, regele Harald a murit și cei doi misionari au fost izgoniți. Fără să se piardă cu firea, doi ani mai târziu, Ansgar a încercat pe un alt drum, acceptând invitația regelui Björn al Suediei și luându-l cu sine pe Witmar, în locul lui Autbert care murise. În 830 se naștea,

la Birka, la vest de Stockholm, prima Biserică creștină. Evanghelizarea devenea tot mai fecundă și el s-a gândit la un proiect mai articulat, pe care l-a prezentat curții imperiale. După părerea sa, dacă se voia implantarea creștinismului în ținuturile scandinave, nu era suficient să fie trimiși la derută câțiva misionari, ci era necesar să li se dea o bază de sprijin în interiorul teritoriului imperiului, la hotarul cu acele ținuturi. Propunerea a fost primită și el a fost desemnat episcop misionar cu sediul la Hamburg. Ansgar, „pentru a nu alergera în zadar”..., s-a dus la Roma pentru a avea aprobarea papei. Grigore al IV-lea nu numai că a confirmat alegerea, dar l-a făcut arhiepiscop și legat al său personal pentru toate țările scandinave. Sediul episcopal din Hamburg a înființat „Misiunea pentru Creștinarea Nordului” și astfel Sfântul Ansgar a devenit cunoscut ca Apostolul Nordului. Astfel în 831 devine primul arhiepiscop de Hamburg. Întors acasă la arhiepiscopie s-a pus imediat pe treabă, organizând baza misionară, trimițând în Suedia un alt monah, Gautbert, după ce l-a consacrat episcop, în timp ce el urma să se dedice misiunii celei mai dificile, cea daneză.

În Hamburg, Ansgar a construit o catedrală și a înființat o mănăstire, în care a adus călugări de la Corbie. Aici a înființat și o școală în care să învețe tineri danezi și suedezi, pregătindu-i astfel pentru misiune. Ansgar a reușit să înființeze câteva școli și să construiască primele biserici în nordul Europei. În anul 840, normanzii au atacat Flandra și au distrus baza materială de la Mănăstirea Turbott. Mai mult, în anul 845, regele Erich al Danemarcei a ocupat orașul Hamburg, întrerupând pentru 10 ani opera atât de frumoasă a lui Ansgar. Danezii s-au revoltat și suedezii l-au expulzat pe Gautbert. Ansgar a rămas singur, colaboratorii părăsindu-l, totuși nu-și pierde cumpătul. A continuat să-i susțină pe creștinii danezi și suedezi și a acceptat invitația regelui Olaf, ducându-se la Sigtuna. Aici l-a lăsat ca episcop pe prietenul și discipolul său, Rimbart și el s-a dus la Bremen, ca arhiepiscop de Bremen-Hamburg, pentru a reorganiza o nouă bază misionară. Rimbart îl cunoștea îndeaproape pe maestrul său și astfel, a scos în evidență unele caracteristici foarte interesante. Ansgar, profund cunoscător al timpului său, a știut să se miște cu abilitate înăuntrul politicii imperiale, fără să renunțe vreodată la libertatea omului Bisericii. Astfel, el a lucrat întotdeauna în simfonie, mai întâi cu papa Grigore al IV-lea și apoi cu papa Nicolae I. În planurile sale pastorale folosea prudența...: „El avea timp - scrie Rimbart - pentru toate deciziile importante; nu dispunea nimic fără să fi meditat îndelung, fără să știe dinainte, luminat de harul lui Dumnezeu, ceea ce era drept să facă. Când își dădea seama de valoarea supranaturală a cauzei sale, dispunea fără ezitare ceea ce trebuia făcut”. Nu rar misionarii își aflau martiriul în mijlocul acestor noi popoare. Ansgar niciodată nu a renunțat la predică din cauza fricii de moarte, ba chiar aspira mereu la martiriu. Rimbart, în relatarea sa, observa: „E cunoscut că există două tipuri de martiriu: acela ascuns, în timpurile pacifice ale Bisericii și acela manifest, în timpurile de persecuție; totuși, el a fost pregătit pentru amândouă, l-a atins însă numai pe primul. Dar la un om care era consumat de slujirea Domnului prin atâtea grave suferințe fizice și tulburări sufletești, nu se poate în nici un mod nega dreptul la onoarea martiriului”.

Ulterior împăratul Ludovic Germanul i-a oferit ajutor, unind scaunele episcopale de Bremen și Hamburg și încredințând venitul acestora misiunii nordice. Însuși împăratul Erich al Danemarcei i-a cerut lui Ansgar să vină, să construiască și să sfințească o biserică în Schleswig și să boteze poporul. Între anii 858 și 865, Ansgar a înființat un centru pentru canonici la Bremen și o mănăstire la Bassum. La scurt timp însă, Ansgar s-a îmbolnăvit și a fost ținut la pat până la moartea sa. Înaintea sărbătorii Întâmpinării Domnului a anului 865, simțindu-și sfârșitul aproape,

s-a pregătit cu mare atenție pentru „marea trecere”, punând ordine în toate lucrurile încredințate lui și scriindu-i împăratului, cu rugămintea să susțină în continuare activitatea misionarilor săi. După aceasta, și-a dat sufletul lui Hristos în mijlocul călugărilor săi, chiar la marele praznic al Întâmpinării Domnului. Pe lângă călugări, l-au plâns orfanii, văduvele și săracii, pentru binele pe care li-l făcuse. Activitatea misionară a lui Ansgar a fost continuată de urmașii săi, chiar dacă încreștinarea totală a Danemarcei se va întâmpla ceva mai târziu, în timpul lui Canut cel Mare (1014-1053). Astfel, Sfântul Ansgar (Oscar) a murit la 3 februarie 865 în Bremen, după o viață dăruită cu totul vestirii Sfintei Evanghelii. A trăit 64 de ani, între care, 34 de ani ca misionar. Papa Nicolae I, care îl făcuse arhiepiscop de Bremen, a avut și bucuria de a-l canoniza ca apostol al Nordului.

Viața sa a fost scrisă de succesorul său, Arhiepiscopul Rimbert, în lucrarea „Vita Ansgari”:
„Prin vestirea cuvântului lui Dumnezeu, a căutat cu toate puterile sale să vină în ajutorul oamenilor. Din când în când, totuși, el a preferat singurătatea, pentru a se dedica studiului Înțelepciunii divine, dar niciodată propria comoditate și dragostea pentru singurătate nu a însemnat pentru el mai mult decât binele turmei ce i-a fost încredințată. A voit astfel să fie ochi pentru cei orbi, picior pentru cei șchiopi, adevărat părinte al săracilor” (fragment din „Vita Ansgari”, de Arhiepiscopul Rimbert).

O statuie dedicată lui se găsește în Hamburg, iar o cruce de piatră în Birka. Sf. Apostol Ansgar este parte a Bisericii uneia și nedespărțite.

Troparul Sfântului Ansgar de Hamburg, luminătorul Danemarcei și al Suediei, Apostolul Nordului, glasul al 4-lea:

În întregime fiind cuprins de dragostea pentru Dumnezeu și pentru oameni, la fel ca Apostolii, Sfinte Mucenice Ansgar, ai călătorit în depărtări ca să duci mântuire celor aflați în întuneric, jertfind durerea ta pe altarul inimii tale, iar prin truda și osteneala ta aducând mărturie despre Mântuitorul ca un mucenic și îndurând pericolele uscatului și mării de dragul Său, fără să fii descurajat de ispite și necazuri. Pentru acestea, roagă-te cu îndrăzneală să fie mântuite sufletele noastre. Amin!

Sursa: doxologia.ro, crestinortodox.ro.